Humanist

5 december 1980
35e jaargang nr. 19

Tweewekelijkse uitgave
van het
Humanistisch Verbond

Verhuizing van Verbond op til

HV GAAT VAN ERASMUSHUIS NAAR HUMANISTISCH CENTRUM

Het Erasmushuis aan de Oude Gracht te Utrecht heeft zijn langste tijd als thuisbasis van het Humanistisch Verbond gehad. Als alles meezit, verhuist het Verbond voor eind 1981 naar het Oudkerkhof nummer 11. Er is op dit moment een voorlopig huurkontrakt. Met name het ruimte-gebrek in het huidige Erasmushuis leidde tot de verhuisplannen.
Direkteur Henny Baas hieronder over het Erasmushuis, het Coornherthuis, de ledenwerving en zijn eerste jaar in deze funktie.

Al lange tijd is het gebouw aan de Oude Gracht te klein voor het groeiende HV. Ook een verbouwing om ruimte te scheppen voor de radio- en televisiedienst bood geen soelaas. Het bleef en blijft behelpen.

Henny Baas: ,,daarbij komt dat we begin dit jaar een miljoen gulden gekregen hebben om het Humanistisch Vormingsonderwijs (HVO) tot ontwikkeling te brengen. Dat betekende een aantal formatieplaatsen en dat betekende weer dat er meer ruimte gevonden moest worden. Verder hebben we een groei in een aantal andere sektoren gehad, met het gevolg dat we nu echt uit het gebouw barsten.''
Bij het zoeken naar een alternatief ging het hoofdbestuur uit van de idee dat, zo mogelijk, alle diensten in één pand zouden moeten worden ondergebracht. Een soort ,,humanistisch centrum''. Met daarbij de mogelijkheid dat de koördinatie tussen de verschillende diensten beter gaat verlopen dan op dit moment het geval is.
Baas: ,,Als je naar zoiets zoekt, dan zoek je naar een reusachtig gebouw. Dat is natuurlijk niet zomaar voorhanden. We hebben dan ook lang uitgekeken en op een gegeven moment zijn we tegen een pand aangelopen dat op het eerste gezicht leek te kunnen voldoen aan al onze ruimte-eisen.''
De nieuwe behuizing lijkt, van buiten, niet overdreven groot.
Baas: ,,het is echter groot genoeg voor alle diensten, inklusief het Humanistisch Opleidingsinstituut, het HOI. Dat zit nu in Culemborg. We moeten nu de ruimte gaan verdelen en wel op een redelijke wijze, zodat iedereen aan zijn trekken komt. Dat is geen eenvoudige zaak. En daar komt bij dat het HOI momenteel in een riant ruim jasje zit. We moeten proberen én aan de wensen van het HOI tegemoet te komen én toch allemaal in dat gebouw te kunnen. Dat vereist nogal wat heen en weer gepraat. Op het moment dat we daarover overeenstemming hebben, gaan we met de bouwkundige van de eigenaar om de tafel en dan proberen we die verdeling, onze wensen, te vertalen in verbouwingen. Als dat lukt, dan hoop ik dat we er zo snel mogelijk in kunnen.''
– Op wat voor termijn schat jij dat dat zal gebeuren? Een jaar?
,,Nee, korter. In de onderhandelingen met de eigenaar werd al rekening gehouden met de zomer.''
Het huidige Erasmushuis is eigendom van het H.V. Wordt het verkocht?
Baas: ,,Daar zijn nog geen beslissingen over genomen. Het ligt voor de hand om het te gaan verkopen, want wat moeten wij met een pand als dit? In de verhuur brengen? We zijn geen exploitatie-maatschappij.''
– Ik zat te denken aan jongerenhuisvesting . . .?
,,Ook dat weet ik niet. Het is een gebouw dat nu volledig is ingericht als kantoor en het zal nogal wat ingrijpende verbouwingen vergen voordat het geschikt is om jongeren in te huisvesten. Maar als de gemeente het zou willen kopen, dan lijkt mij dat er geen enkele belemmering is.''

Verhuizing twee

Ook het Coornherthuis in Driebergen krijgt een andere behuizing. Dit vormingscentrum voor militairen kampt al jaren met een slechte akkommodatie; slaapzalen, primitieve wasmogelijkheden enzovoorts. In eerste instantie werd gedacht aan verbouwingen, maar later bleek dit ook hier te weinig oplossingen te bieden. En dus werd er gezocht naar een ander pand.
Baas: ,,we zijn er uiteindelijk in geslaagd een pand te vinden dat aan alle eisen voldoet. Het punt is je kunt wel erg decentraal gaan zitten – in het noorden of oosten en daar zijn ook wel mogelijkheden – maar de dienst zelf gaf om allerlei redenen de voorkeur aan het centrum van het land.''
Het werd uiteindelijk een voormalig kindertehuis in Zeist. Het kontrakt is inmiddels ondertekend en het oude Coornherthuis is verkocht.

Leden

Zijn er nog andere plannen?
,,Op welk terrein? We hebben allerlei

(vervolg op pagina 4)

HOOFDBESTUUR

De dienst geestelijke verzorging voor militairen zal een andere behuizing krijgen en dus het Coornherthuis gaan verlaten. Er waren maar liefst vijf alternatieven.
Na een zorgvuldige afweging waarbij de hoofdraadsman en de staf van het Coornherthuis betrokken waren, heeft het hoofdbestuur in de vergadering van 31 oktober j.l. de keuze definitief bepaald op het Marijkehuis in Zeist.
Het Marijkehuis ligt redelijk ten opzichte van het openbaar vervoer en gunstig voor wat betreft natuurschoon. Waarschijnlijk dit jaar nog zal worden begonnen met een grondige verbouwing.
Een paar weken geleden heeft u op deze plaats kunnen lezen dat het Humanisch Opleidings Instituut wellicht samen met het HV een ruimer pand in Utrecht kan betrekken. Welnu, op 31 oktober waren bestuur en staf van het HOI present op de hoofdbestuursvergadering voor een pittig gesprek. het bleek dat ook het HOI, nu gevestigd in Culemborg, de voordelen zien van Utrecht als vestigingsplaats. Aan de andere kant is er echter bij het HOI duidelijk bezorgdheid over de ruimte die zou moeten worden ingeleverd ten opzichte van de huidige situatie in Culemborg.
Een kleine groep mensen gaat nu op korte termijn uitrekenen hoeveel de Culemborgers minimaal nodig hebben zodat in januari a.s. beslissingen kunnen worden genomen. Op de achtergrond van deze diskussie speelt de wens van het hoofdbestuur om de instellingen en diensten van het HV zoveel mogelijk op één lokatie samen te brengen. Dit vergemakkelijkt de onderlinge kommunikatie en kan het geleidelijk uiteengroeien helpen voorkomen. In de januarivergadering zal een uitvoerige beleidsdiskussie worden gevoerd over het HOI.
Een ander punt van aandacht was de dienst geestelijke verzorging in ziekenhuizen en bejaardenoorden, die met een heldere rapportage voor de dag kwam. Dit werkveld groeit snel. In de ziekenhuizen, verpleeghuizen, etc. zijn evenwel de weerstanden tegen humanistische geestelijke verzorging nog aanzienlijk. Hierover zal ook eens met de ziekenfondsen (toch min of meer konsumentenorganisaties?) gepraat worden.
Het Humanistisch Instituut voor Ontwikkelingssamenwerking (Hivos) heeft aan het HV en Humanitas een voorstel gedaan om te komen tot oprichting van een Humanistisch Overleg Mensenrechten. Dit sluit aan bij het gezamenlijke diskussieprojekt ,,Nederland en de mensenrechten in de derde wereld,'' dat op 31 januari a.s. wordt afgesloten met een landelijke manifestatie. Binnenkort meer hierover. Vanuit het hoofdbestuur is Den Broeder inmiddels het HIVOS-bestuur komen versterken.
Verder werd in aanwezigheid van enkele leden van de projektgroep Zelfdoding de moeilijke problematiek waar deze groep zich mee bezig houdt besproken. Plannen op korte termijn zijn het houden van een symposium voor deskundigen over zelfdoding dat in december plaatsvindt. Het hoofdbestuur ging akkoord met de plannen die de projektgroep voor volgend jaar heeft.
Kernpunten zijn: alleen aktiviteiten entameren waarvan de follow up gewaarborgd kan worden, training van professionele hulpverleners, instellen van een toetsingskommissie en het houden van een groot symposium in 1981.
Zoals bekend heeft het hoofdbestuur regelmatig overleg met een vrij fors aantal min of meer verwante organisaties. Deze weken zijn Humanitas, FNV, VOO en het NIVON aan de beurt.
Enige verontrusting is (ook) binnen het hoofdbestuur ontstaan over de recente uitspraken van de paus over huwelijk en gezin. Binnenkort wordt hier nader over gesproken. In ,,Humanist'' en in onze radio- en t.v.-programma's zal hierop ongetwijfeld verder worden ingegaan.
Een beter bericht kwam van Wichers die meldde dat de gemeenschap Amsterdam inmiddels weer een nieuw bestuur heeft.

Jan Schnerr

Even rechtzetten

In de vorige ,,Humanist'' staat op pagina 2 een artikel met de titel ,,Humanisme en religie bijten elkaar niet''. In de laatste alinea wordt vermeld dat er op 7 december in een niet nader aangeduide stad een diskussie over dit onderwerp zal worden gehouden. De datum is echter *dinsdag 9 december* en het volledige adres is: Humanistisch Centrum aan de Laan Copes van Cattenburg 72 in *Den Haag*. Noteert u het even? De foto's in het vorige nummer waren trouwens van Bert Bosch en niet van Peter Boss die als interviewer zijn handen vol had aan pen en papier.

Kommissie tornt aan strafbaarstelling hulp bij zelfdoding

Het verlenen van hulp aan zelfdoding zou onder bepaalde omstandigheden niet langer strafbaar moeten zijn. Mensen zijn in beginsel vrij te beschikken over eigen leven en dus ook over het beëindigen daarvan. Als alleen gruwelijke methoden ter beschikking staan is hulp – gebonden aan een aantal voorwaarden – aanvaardbaar. Tot deze konklusie is een speciale kommissie van de Nederlandse Vereniging voor Vrijwillige Euthanasie gekomen na twee jaar studie. De kommissie pleit verder voor het instellen van een landelijk team om verschillen in beoordeling over hulp bij zelfdoding te voorkomen. Personen die hun leven willen beëindigen, zouden zich dan direkt of via een hulpverlener tot dit team moeten wenden. De leden van het team zouden steeds unaniem tot een beslissing over de hulp moeten komen. Daarbij zouden dan strakke voorwaarden worden gehanteerd.
Zo moet de persoon die zijn leven wil beëindigen verstandelijk in staat zijn om die beslissing te kunnen nemen. Verder moet er sprake zijn van een ondraaglijk en duurzaam lijden, en een duurzaam verlangen naar de dood. Ook moet worden voorkomen dat aan anderen onevenredig leed wordt berokkend.
Binnenkort zullen wij in ,,Humanist'' meer aandacht besteden aan dit rapport. (HVH).

Humanist

Eindredakteur: Hes van Huizen

Humanist is een uitgave van het Humanistisch Verbond Oudegracht 152, Utrecht Redaktieadres: Postbus 114, 3500 AC Utrecht Telefoon: 030 - 318145. Abonnementsprijs voor niet-leden ƒ 20,– per jaar t.n.v. Humanistische Pers postgiro 58, Utrecht.

Gedrukt op kringlooppapier bij Brouwer Offset bv, Utrecht.

Het Humanistisch Verbond zoekt ten behoeve van het studentenraadswerk

EEN FUNKTIONARIS (m/v)

De humanistische studentenraadslieden trachten door middel van individuele begeleiding in groepen mee te werken aan bewustwording en verheldering van levensbeschouwelijke problemen bij studenten.
Het studentenraadswerk bevindt zich in een opbouwfase, waarbij thans uitsluitend gewerkt wordt met vrijwillige raadslieden.

Globale taakstelling:
- het geven van werkbegeleiding, individueel en in groepsverband;
- de verdere opbouw en vormgeving van dit werk;
- het bevorderen van professionalisering van deze werksoort.

Voor deze funktie zoeken wij iemand die
- in het bezit is van het diploma H.O.I. of bereid deze opleiding geheel of gedeeltelijk te volgen;
- bekend is met en affiniteit heeft met de universitaire wereld in het algemeen en de studentenwereld in het bijzonder;
- over kennis en ervaring beschikt op het gebied van de geestelijke begeleiding;
- over organisatievermogen beschikt;
- de humanistische levensbeschouwing is toegedaan.

Salaris: tot ƒ 3.600,– per maand.
De funktie brengt veel persoonlijk bezoek aan de vestigingsplaatsen van universiteiten en scholen met zich mee.
Inlichtingen kunt u inwinnen bij de huidige funktionaris Marianne Wimmers, bereikbaar op tel. nr. 030 - 31 81 45.

Sollicitaties binnen 14 dagen te richten aan de direkteur van het Humanistisch Verbond, Postbus 114, 3500 AC Utrecht.

Jan Broeks overleden

In 1929 werd Broeks aangesteld als kantoorbediende bij de Vara. Sindsdien is hij een stuwende kracht geworden en gebleven in deze omroepvereniging tot zijn pensionering in 1971. Hij heeft geholpen de Vara groot te maken tegen alle verdrukking van de vooroorlogse jaren in: als organisator, als reporter ook, als algemeen secretaris (sinds 1945) en tenslotte als voorzitter. Hij speelde een vooraanstaande rol in de internationale omroepwereld en was een toonaangevende figuur in de gemeenteraad van Hilversum, de Eerste Kamer en het Europese parlement. Hij was een man, die gedreven werd door een onwrikbare socialistische overtuiging en een grote culturele belangstelling. Hij was een bestuurder van de oude stempel: vasthoudend, beslist, duidelijk en zakelijk; slim maar niet sluw, je wist wat je aan hem had. Toch is ook onder zijn leiding de demokratisering van de Vara en de medezeggenschap van de medewerkers van de grond gekomen. Wij gedenken hem hier niet alleen als humanist, maar vooral als de man, die in de eerste jaren na de oorlog de hand gehad heeft in het verlenen van regelmatige gastzendtijd aan het Humanistisch Verbond: het bekende kwartiertje op zondagmorgen na de uitzending van ,,Weer of geen weer''. Dat was onder de toenmalige omstandigheden helemaal niet zo eenvoudig, en het toen kleine Verbond met aanvankelijk 2 à 3000 leden heeft er veel aan te danken gehad. Daarvoor blijven we hem erkentelijk.

Broeks was bij al zijn zakelijkheid iemand die open stond voor het nieuwe dat hem belangrijk leek. Hij was (soms) een lastig man, maar een gaaf mens.

(J. v. P.)

DECEMBER WERVINGSMAAND

De maand december is al geruime tijd de periode waarin het Humanistisch Verbond wervingsaktiviteiten uitvoert. Ook dit jaar proberen we weer mensen op te wekken het verbondswerk te steunen en lid te worden.

Op 30 november en op 7, 14, 21, en 28 december zullen de bekende vijf minutenprogramma's op TV aanleiding zijn voor wervingsaktiviteiten. De vijf uitzendingen hebben als titel ,,De Club'' en handelen over negatieve en positieve aspekten van het lid worden (zijn) van allerlei soorten clubs, verenigingen, werkgroepen, stichtingen, enzovoort. Aansluitend zal via een korte tekst aan het eind van de uitzendingen een opwekking worden gedaan om lid te worden van het HV. Voor alle duidelijkheid: er is geen sprake van wervingsspots, maar via een verbindende slottekst wordt werving bedreven. De TV-programma's worden via kleine advertenties in provinciale kranten en huis-aan-huis bladen aangekondigd.

Mensen die naar aanleiding van de TV-programma's of de advertenties te kennen geven lid te willen worden van het HV of informatie wensen te ontvangen, zal een informatiepakket worden toegezonden waarin ook een lijst met adressen en telefoonnummers van de gemeenschappen is ingesloten. Het is ons inziens heel nuttig als de gemeenschappen zelf in de wervingsperiode ook nog eens ekstra aandacht besteden aan de mogelijkheid om nieuwe leden te werven en zodoende de op landelijk nivo geïnitieerde werving ondersteunen. In het eerste nummer van de ,,Humanist'' in 1981 zullen we de leden informeren over het effekt van de wervingsaktiviteiten.

Paul Custers

Een blad dat in de eerste plaats bestemd is voor dienstplichtige militairen, maar daarnaast zeker een bredere kring van belangstellenden verdient. Voor het geld hoeft u het niet te laten: slechts ƒ 12,– per jaar, te storten op postgiro 480414 t.n.v. hoofdraadsman Humanistische Geestelijke Verzorging te Driebergen.

Nieuwe Komedie speelt de realiteit van Tsjechoslowakije

De Nieuwe Komedie brengt dit theaterseizoen een éénakter van Vaclav Havel, een Tsjechoslowaakse schrijver, die vorig jaar oktober tot viereneenhalf jaar gevangenisstraf is veroordeeld. In ,,het protest'' geeft Havel een indringend beeld van een konfrontatie tussen twee vrienden, die als schrijvers tijdens en voor de ,,Praagse Lente'' veel met elkaar hebben samengewerkt. Na lange tijd ontmoeten zij elkaar weer. De één heeft gebroken met het systeem, is verguisd en vervolgd. De ander sluit voortdurend kompromissen, waarmee hij zijn positie als schrijver weet te behouden, maar wat zijn eigenwaarde en persoonlijke integriteit totaal heeft ondermijnd.

,,Weliswaar is de één (Vanek) slachtoffer van allerlei soorten vervolging, meer zichtbaar dan bij de ander. Toch heeft hij iets beslissends op hem voor: hij is vrijer, hij leeft in de waarheid, terwijl de ander gedwongen is in de leugen te leven. Vanek praat daar niet over, hij dringt niemand zijn houding op. Integendeel, hij lijkt er zich bijna voor te schamen. En natuurlijk ver-

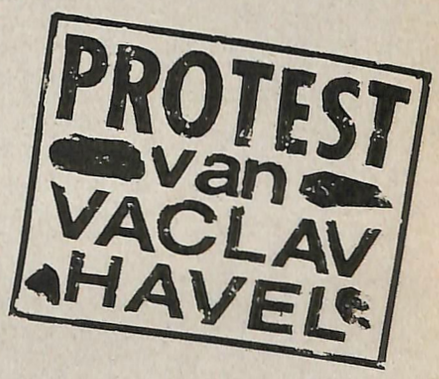

oordeelt hij niemand, omdat deze zich anders gedraagt dan hijzelf. Toch – en misschien zelfs daardoor – daagt hij zijn omgeving uit een houding aan te nemen tegenover zijn waarheid. Men heeft vertrouwen in hem, verdedigt zich tegen hem, attaqueert hem, verduidelijkt zijn eigen positie, probeert die van hem te verzwakken enz. In ieder geval blijft niemand onverschillig tegenover hem en tegenover het levens-alternatief dat hij belichaamt''. Zo typeert Havel zelf de morele en politieke betekenis van mensen, die voor het leven in de waarheid gekozen hebben.

De vele twijfels, rationalisaties en argumenten, die de ander uitroept om zijn modus vivendi met het systeem te rechtvaardigen, zijn goed herkenbaar en exemplarisch voor het overgrote deel van de Tsjechoslowaakse middengroepen. Op dit soort mensen is de redelijke stabiliteit van het regiem in Praag gebaseerd.

Voor en na de eenakter speelt de Nieuwe Komedie ,,Het Proces''. Dit stuk is een toneelbewerking van het proces, dat vorig jaar oktober tegen zes leden gevoerd is van het Komitee ter verdediging van ten onrechte vervolgden VONS. *Jef Helmer*

Nieuwe Komedie met ,,Het Protest'' speelt 18 dec. in Vlaardingen en volgend jaar tot april in de steden Eindhoven, Arnhem, Groningen, Utrecht, Amsterdam, Leiden, Rotterdam en Haarlem. Informatie bij Nieuwe Komedie, tel. 070-547104.

BELEID RICHTEN OP VERGROTING VAN VRIJWILLIGERS-KADER IN VERBOND

Foto: Hes van Huizen

HV-direkteur Henny Baas: funktie voldoet aan verwachtingen.

ideeën van wat er zou moeten gaan gebeuren en wat we ook heel graag zouden aanpakken. Maar je kunt pas konkrete plannen gaan noemen, als blijkt dat ze financieel te dekken zijn."

– *Ik zat met name aan de ledenwerving te denken. 17.000?*

„We hebben momenteel zo'n 16.700 leden. In de maand december start er het een en ander op het gebied van de ledenwerving, via radio en televisie. Dat is geen direkte ledenwerving, maar indirekt proberen we daar toch ons ledental verder te vergroten.

Een ander punt: we hebben ongeveer 12.000 kinderen in het HVO. Daarvan is het overgrote deel der ouders geen lid van het HV. Die kinderen krijgen eind december een kaart mee voor hun ouders. Met spreuken en een kalender. Dat is ook geen direkte ledenwerving. Er staat niet: wordt lid van het HV. Het is gewoon een presentje aan die mensen, zodat ze behalve de verhalen die ze van hun kinderen horen ook iets konkreets zien van het Verbond. Wellicht is dat voor sommigen aanleiding om te zeggen: gut, ik moest me eigenlijk ook maar eens opgeven.

Verder waren en zijn er plannen om naar aanleiding van de nota en vervolgnota Wichers eens te bekijken hoe we dat ledenbestand kunnen uitbreiden en wie we daarvoor moeten benaderen. Dat onderzoek is nog niet afgesloten, maar naar aanleiding daarvan zullen ook weer konkrete plannen ontstaan voor een gerichte ledenwerving."

We hadden het vorig jaar (zie het Kerstnummer 1979 van de „Humanist") over de omvang van het Verbond. Jij zei toen: we moeten niet naar een monsterverbond. Maar je kon geen precieze boven-grens aangeven. Heb je er nu meer zicht op?

„Nee, nog niet. Maar ik heb nu wel een heel duidelijke indruk van het tegendeel. Ik bedoel, we hebben voor al die aktiviteiten veel mensen, met name kader, nodig. Dat aantal mensen is nu te gering. En dat heeft direkt te maken met het totale draagvlak dat je in de samenleving hebt. Neem alleen al die HVO-ontwikkelingen. Het mooiste zou zijn als er vanuit de gemeenschappen mensen belast worden met het in hun woonplaats organiseren van HVO-aktiviteiten. Wij zijn dan door die subsidie in staat die mensen op te leiden en te begeleiden. De verdere organisatorische dingen moeten dan door die mensen zelf gedaan worden.

Maar probeer maar eens mensen voor zo'n werkgroep bij elkaar te krijgen, dat is een hele toer. Want HVO is maar één puntje. Daarnaast zijn we in de gemeenschappen bijvoorbeeld bezig met de overlevingsproblematiek, de mensenrechten en de ontwikkelingssamenwerking en iedere afdeling heeft uiteraard zijn eigen aktiviteiten. Kortom, er is op het ogenblik zoveel te doen, dat je als gemeenschap te klein bent om dat allemaal te kunnen dragen. Ik denk dat dit één van de redenen is waarom we in ieder geval groter moeten worden."

– *Als je groter wordt, dan heb je toch ook weer meer kader nodig om je leden te bedienen. Dan kom je in een spiraal . . .*

„Ik bedoel met kader de vrijwilligers in de gemeenschappen. Niet de funktionarissen van het Verbond. Ik denk ook dat het beleid gericht moet zijn op het ontwikkelen van dat kader. En dat we niet nu nieuwe funktionarissen voor nieuwe werkvelden moeten aantrekken. Maar als er ruimte komt, dan juist funktionarissen die zich gaan bezighouden met het versterken van de vereniging."

Mee-tegenvaller

– *Je bent nu zo'n tien maanden direkteur. Vorig jaar kon je weinig over deze funktie zeggen, omdat je er nog blank tegenover stond. Is het je mee- of tegengevallen?*

„Dat is een verschrikkelijk moeilijk te beantwoorden vraag, omdat ik geen vastomlijnde verwachtingen had. Ik had voor mezelf wel een bepaald beeld van de funktie. Dat blijkt niet zover bezijden de waarheid. Al moet ik zeggen dat het in de praktijk wel een eind naast de realiteit ligt. Maar dat heeft andere oorzaken.

Zo hebben we vanaf half juli geen hoofdadministratie meer. Dat legt een bepaalde claim op mijn aktiviteiten. Met name is het buromatige werk toegenomen, met als gevolg dat de dingen die ik graag zou willen doen een klein beetje naar de achtergrond zijn geschoven. Ik hoop dat zodra we weer een administrateur hebben, ik me wat meer kan losmaken van die bureau-aktiviteiten en dat ik me dan ook wat meer kan bezighouden met inhoudelijke zaken en met dingen die zich buiten dit gebouw afspelen.

Al met al, mee- of tegengevallen, daar kan ik geen direkt antwoord op geven. Ik kan zeggen dat de funktie voldoet aan de verwachtingen die ik had. Dat die alleen op dit moment door bijzondere omstandigheden anders is ingevuld."

– *Heb je naast dit werk nog tijd om andere dingen te doen?*

„Nee, maar dat heeft te maken met het feit dat ik nog steeds in Gieten woon. Ik reis dus heen en weer, al heb ik dan nu een woning in Utrecht. Maar dat reizen kost me toch nog 25 uur per week. Overigens, al zou ik niet reizen, dan denk ik niet dat ik, nu althans (om weer terug te komen op het ontbreken van een administrateur), mogelijkheden zou hebben om andere dingen te doen naast het HV.

Maar ik moet zeggen dat ik daar ook niet zo'n behoefte aan heb. Ik werk hier in een organisatie met vrijwilligers. In mijn direkte omgeving, hoofdbestuur en dagelijks bestuur en anderen die zich inzetten voor het Verbond, stellen mensen zoveel uren van hun vrije tijd belangeloos ter beschikking, dat ik het voor mijzelf ook geen enkel punt vind om een gedeelte van mijn taak als vrijwilliger in te vullen."

Peter Boss

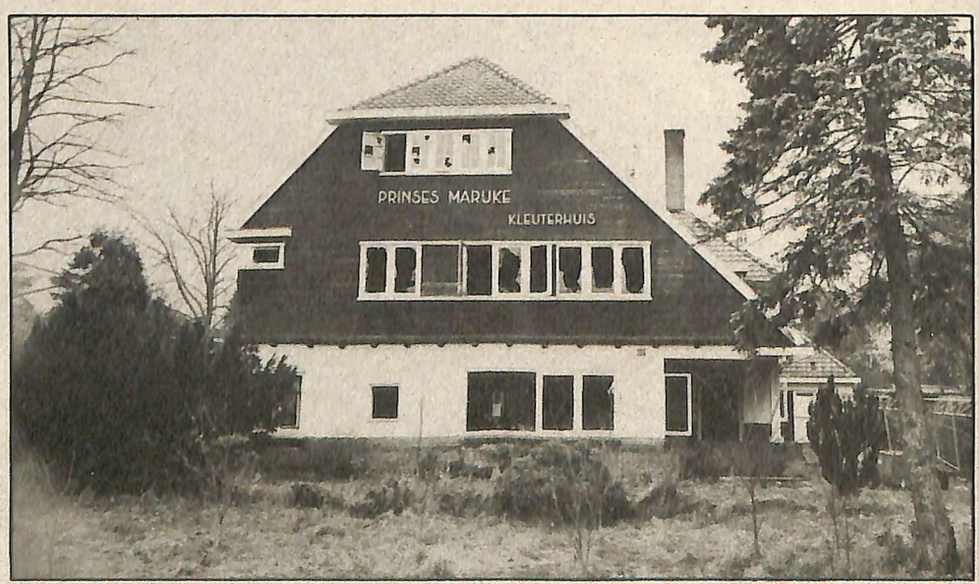

Foto: Bert Bosch

Het pas aangekochte Coornherthuis in Zeist. Behalve een naamsverandering zal het momenteel in kommervolle staat verkerende gebouw een zeer ingrijpende verbouwing ondergaan. De lommerrijke omgeving wordt echter gehandhaafd.

Overpeinzingen van een vergrijsd humanist (slot)

Tot besluit nog een enkel woord over de vraag, in hoeverre het humanisme een bijdrage kan leveren voor een bevredigend antwoord op de uitdaging, waaraan West-Europa komt bloot te staan.

Waar het vooral op aankomt, is de ontwikkeling van een mentaliteit, waarvan het kenmerk is: niet bij de pakken neerzitten, maar aanpakken; samen nieuwe wegen zoeken als bestaande worden afgesloten. Gunstige voorwaarden voor een vrije ontwikkeling van de persoonlijkheid zijn daarvoor een vereiste. Maar men dient te bedenken, dat in het kader van een evenwichtig gemeenschapsleven de kansen op een harmonische ontplooiing aanmerkelijk worden vergroot. De vrijheidsdrang moet niet worden beknot, maar zij moet in evenwicht worden gehouden door een sterk ontwikkeld besef van verantwoordelijkheid zowel ten opzichte van de medemens als van de gemeenschappen, waarvan men deel uitmaakt.

Een dergelijke mentaliteit zal steun moeten vinden in een levensbeschouwing, die ook de gewone mens voldoende houvast biedt. Tot voor kort vond de overgrote meerderheid deze in het godsdienstig geloof, maar in de latere tijd maken steeds meerderen zich daarvan los. Het humanisme heeft tot taak de daardoor ontstane leemte op te vullen. In mijn voorgaande beschouwingen heb ik gepoogd daarvoor een grondslag te leggen. Wij zullen gezamenlijk onze krachten aan een verdere uitwerking moeten wijden.

Het moeilijkste komt daarna: het uitdragen van deze levensbeschouwing onder de brede massa. Zij zal als een zuurdesem het gehele maatschappelijk leven moeten doortrekken.

Zij heeft een belangrijke plaats te krijgen in opvoeding en onderwijs. De laatste tijd werd wel heel veel ruimte gelaten aan het streven naar meer vrijheid. Het evenwicht zal hersteld moeten worden door een zwaarder aksent te leggen op het verantwoordelijkheidsbesef, op dienstbetoon aan medemens en gemeenschap. De media (pers, radio en televisie) zouden hierbij waardevolle steun kunnen verlenen.

In de verschillende takken van sport en kunst zal het zelf doen zoveel mogelijk aangewakkerd en bevorderd moeten worden. Voor een gezond maatschappelijk bestel is dit niet minder belangrijk dan het subsidiëren van sport- en kunstbeoefening door beroepsmensen. De jeugd ware het besef bij te brengen, dat zij door dergelijke aktiviteiten niet alleen hunzelf vreugde en voldoening schenken, maar ook bijdragen tot een bloeiend sociaal en kultureel leven. Hun leven kan aldus meer inhoud krijgen, waardoor zij beter bestand zijn tegen de verleidingen van drugs en alkohol, baldadigheid en vernielzucht.

Onderneming: werkgemeenschap

De onderneming zal meer het karakter moeten krijgen van een werkgemeenschap. Er is behoefte aan een nieuw type ondernemer, een leider, die niet alleen zelf voortdurend in touw is om de onderneming door de aanpassingsmoeilijkheden van deze tijd heen te helpen, maar die ook zijn personeel weet te motiveren. Het personeel zal moeten beseffen, dat medezeggenschap niet alleen een recht is, maar ook een plicht om mee te denken, mee te besturen en medeverantwoordelijkheid te dragen. Daarvoor zal men zich geestelijke inspanning moeten getroosten. Voor kleine ondernemingen is de oplossing eenvoudiger dan voor de heel grote. Daar zal de oplossing gezocht moeten worden in een evenwicht tussen centralisatie en decentralisatie. Centralisatie in het uitstippelen van de hoofdlijnen van het beleid en de kontrole op de verwezenlijking. Bij de besluitvorming terzake zal alleen een vertegenwoordiging van het personeel betrokken kunnen worden. Bij de uitvoering ware het personeel zelf zoveel mogelijk in te schakelen, door vorming van kleine werkgroepen, te belasten met een deeltaak onder eigen verantwoordelijkheid.

Prof. J. in 't Veld

In deze laatste aflevering van zijn overpeinzingen geeft de heer In 't Veld aan in hoeverre er een perspektief nodig is naar een samenleving waarin recht en redelijkheid de toon aangeven.
De redaktie van de „Humanist" dankt de heer In 't Veld heel hartelijk voor zijn door vele lezers zeer gewaardeerde serie overpeinzingen.
Ondertussen loopt Jaap van Praag zich reeds warm om in januari de estafettestokjes van prof. In 't Veld over te nemen met een beschouwende serie van tien artikelen over het humanisme.

Politiek: polarisatie voorbij

In de politiek zal het besef moeten rijpen, dat de tijd voor polarisatie voorbij is. Wanneer een volk staat voor een ernstige dreiging, kan het zich niet de luxe veroorloven tegenstellingen op de spits te drijven. Alle krachten dienen te worden gebundeld om de dreiging het hoofd te bieden. Tegenstellingen in belangen en opvattingen moeten worden opgelost niet door strijd, maar door overleg, gebaseerd op zorgvuldige afweging van wederzijdse standpunten, met bereidheid om elkaars argumenten in ernstige overweging te nemen. Ook aktiegroepen mogen zich dit ter harte nemen. Zij doen nuttig werk, maar moeten zich hoeden voor overdrijving, die meer weerzin dan begrip wekt.

Voor de buitenlandse politiek geldt in grote lijnen hetzelfde. De eenheid van West-Europa zal versterkt moeten worden, maar met behoud van de eigen identiteit van de aangesloten landen. Samenwerking op velerlei gebied is onontbeerlijk, met name ook om minder afhankelijk te worden van de olie-sjeiks. Het is goed, dat West-Europa, zonder de band te verbreken, zich wat vrijer gaat opstellen tegenover Amerika, dat – niet minder dan Rusland – een onverholen machtspolitiek voert. Carter kon daarom zijn rol als zedelijkheidsapostel, als vurig pleiter voor de mensenrechten die Rusland kapittelde, niet langer volhouden, toen hij zich genoodzaakt zag goede vrienden te worden met China en Pakistan – die het met de mensenrechten ook niet zo nauw nemen. Om een dam op te werpen tegen het kommunisme, steunt Amerika voorts diktaturen in Azië, Midden- en Zuid-Amerika. Tenzij men het al te bont maakt, zoals in Nicaragua en Bolivia. Er bestaat een wederzijds wantrouwen tussen Rusland en Amerika, dat doorbroken moet worden, wil er van werkelijke vrede sprake zijn. West-Europa kan daarin een rol spelen. Dit geldt mede voor de verhouding tussen Israël en de Arabische landen. Meer redelijkheid in denken en handelen bij alle betrokken partijen zou de oplossing van internationale geschillen zeker ten goede komen.

Recht en redelijkheid

Het voorgaande kort samengevat: er zal perspektief moeten worden geopend naar een samenleving waarin recht en redelijkheid de toon aangeven en waarin gezamenlijk streven naar optimale voorwaarden voor een menswaardig bestaan de tegenstellingen overheerst.

Het zou uitermate belangrijk zijn als kunstenaars aan dit ideaal en de strijd daarvoor met alle spanningen die deze zal oproepen, een dramatische vorm zouden kunnen geven. Vooral de televisie kan daarbij een machtige stimulans zijn.

Kunnen ook de kerken en andere godsdienstige genootschappen een bijdrage leveren? Ongetwijfeld. Mits zij afzien van het opdringen van de eigen overtuiging – al dan niet met geweld – aan andersdenkenden. En mits zij, door zich te veel te verdiepen in hetgeen in het hiernamaals te wachten staat, hun taak met betrekking tot het leven op aarde niet veronachtzamen. Dit laatste geldt in meerdere of mindere mate eveneens voor de aanhangers van mystieke genootschappen, zoals theosofen en spiritisten.

Ik maak mij niet de illusie, dat met mijn overpeinzingen het laatste woord over deze belangrijke vraagstukken gesproken is. Mijn bedoeling is geen andere dan tot nadenken te prikkelen en een gedachtenwisseling op gang te brengen.

J. in 't Veld

kerstnummer Humanist

Rond de kerstdagen zult u weer een speciaal nummer van de „Humanist" in de bus vinden. Dit themanummer over het milieu met de titel „Naar een leefbare toekomst" is tevens het laatste nummer van de „Humanist" dit jaar. Het eerste nummer van 1981 zal dan omstreeks 20 januari verschijnen.

REAKTIES VAN LEZERS

Levensvragen

Het H.V. pretendeert recht te hebben op een gelijke behandeling als levensbeschouwingen die uitgaan van een godsdienst. Wat mij betreft: op grond van een behoefte aan een opvatting omtrent de laatste levensvraag.
U zult wel hebben ervaren dat vele nieuwe leden teleurgesteld zijn in wat het H.V. hun heeft gegeven. Het is mijn overtuiging dat het Verbond tekort schiet in het stellen van opvattingen die goed gefundeerde argumenten brengen om te bewijzen dat het ,,absurd'' is zich te baseren op de folklore van het oude joodse volk en de ,,poespas'' van de god die bij een aardse vrouw een kind verwekt, waaruit de volwassene zal groeien die de wereld redt. Ik heb aanhalingstekens gebruikt omdat ik uiteraard nimmer die woorden in een gesprek met ,,andersdenkenden'' zal gebruiken.
Uiterst zelden komt er in een publicatie van het H.V. een artikel voor dat gaat over die laatste levensvraag die velen zo zeer bezig houdt.
Natuurlijk maatschappelijk moet er ook veel worden gedaan, in elke tuin moet gewied worden, maar ons uitgangspunt is van een geheel andere aard.
Deze gedachten kwamen onlangs bij mij op toen ik van een Duitse professor in de psychiatrie en de neurologie het boek las: ,,De stof bracht de geest voort. Ontstaan en ontwikkeling van ons bewustzijn'', een uitgave van Meulenhoff in Baarn.
De schrijver: Hoimar von Ditfurth heeft meer werken gepubliceerd die zich bezig houden met het ontstaan van het leven op aarde.
Ik ben van mening dat velen, die worstelen met het probleem van de zin van het leven met veel profijt van dit werk zullen willen kennisnemen.

T. Jarings, Deventer

HV-voorzitter over abortus

Het is duidelijk, dat de abortuswetgeving hopeloos verouderd is en met de realiteit in overeenstemming gebracht moet worden. Hoever men wil gaan in het tolereren van abortus is het probleem, de oplossing zal ergens tussen beide standpunten moeten liggen. Men moet het probleem echter wel zuiver stellen.
Na de ovulatie is de rijpe eicel geen deel meer van het lichaam van de vrouw en wordt via de eileider naar de baarmoeder getransporteerd. Op het ogenblik van de bevruchting ontstaat het individu, waarvoor vader en moeder beiden de verantwoordelijkheid hebben. De voorwaarden voor de ontwikkeling vind het in de baarmoeder (gunstig milieu en voeding). Die ontwikkeling verloopt volkomen geleidelijk tot de aftakeling en uiteindelijk de dood. Zelfs de geboorte is niet meer dan een verandering van milieu en voeding, een daardoor veroorzaakt fungeren van de longen en de noodzaak van het funktioneren van het spijsverteringsapparaat. Hoe kan men dan een bepaald moment willen vaststellen waarop een embryo een mens geworden is?
Abortus betekent dus altijd een doelbewust doden of doen sterven van een individu. Maar daarom hoeft het niet altijd strafrechtelijk vervolgd te worden. Wanneer wel en wanneer niet, moet in de wet geregeld worden en voor mijn part is daarbij in een bepaald stadium een mens geen mens in de zin der wet.

Joh. C. Peters (Rotterdam)

Groepsvorming gewenst?

In de groeiende humanistische beweging ontstaan steeds meer nieuwe initiatieven die extra aandacht willen besteden aan bepaalde deelproblemen. Zo houden werkgroepen zich bezig met een leefbare toekomst, vredesvraagstukken, vakbeweging, politiek, onderwijs, en de emancipatie van vrouwen, homo's en jongeren. Is een dergelijke groepsvorming wel gewenst?

DIALOOG
met de voorzitter

Het humanisme in niet alleen een abstrakte theorie: het laat zich ook heel goed toepassen in de praktijk. Omgekeerd kunnen groepen die maatschappelijk achtergesteld worden, vanuit de bewustwording van hun positie tot beter inzicht komen in de wenselijkheid van een humanistischer maatschappij. Daarom is het niet verwonderlijk dat het HV procentueel meer vrouwen, joden en homo's als leden heeft dan gemiddeld in de Nederlandse samenleving.
Het is goed dat achtergestelden emanciperen en daarbij kunnen rekenen op bredere steun uit humanistische kring. Sommige humanisten voelen zich dan verongelijkt als extra aandacht voor bepaalde problemen wordt gevraagd: zij zien dat als afzonderen van iets wat iedere humanist hoort te steunen. Zij vergeten dan vaak dat de maatschappij als geheel dikwijls lang niet zo ver is, en dat ook onder humanisten helaas nog wel eens wordt gediskrimineerd, en bepaalde zaken te weinig aandacht krijgen.
De humanistische groepen die extra aandacht voor bepaalde vraagstukken opeisen, kunnen het gevaar lopen zich te isoleren en de anderen een alibi te verschaffen om daar niets meer aan te hoeven doen. Maar zij kunnen zich ook open opstellen voor iedere humanist die daadwerkelijk solidair wil zijn. Dan zijn de nieuwe groepen het levend bewijs van een groeiende en uitdijende humanistische beweging die in alle maatschappelijke sektoren haar invloed doet gelden.
Niet in het isolement maar in onze maatschappelijke aanwezigheid ligt onze kracht.

Rob Tielman

Een Belgische visie op humanisme

- Het humanisme van de dagelijkse praktijk is geen filosofie als zodanig, maar wel een wijsgerige levenshouding.
- Dat humanisme rekent op en stelt vertrouwen in de geestelijke vermogens van de mens, zijn moed en zijn kracht om te bouwen aan zijn eigen geluk en het bepalen van zijn eigen lot.
- Het humanisme erkent de unieke waarde van elk individu, maar wijst tevens op het grote belang van de gemeenschap doorheen haar enorme rijkdom aan kennis die zij beschikbaar stelt en de mogelijkheden tot zelfverwezenlijking die zij het individu kan bieden.
- Ingevolge zijn fundamenteel vertrouwen in vrij en kritisch onderzoek, kan de humanist geen betekenis hechten aan welke bovennatuurlijke ordenende kracht ook, noch kan hij zich onderwerpen aan het gezag van opgelegde voorschriften.
- De humanist rekent het tot zijn plicht te leren uit elke ervaring en de bakens telkens te verplaatsen naarmate een verrijkte ondervinding weer nieuwe mogelijkheden opent. Elke dag meer zichzelf worden, maar ook elke dag de grenzen van zichzelf verleggen, dat is de doelstelling van een humanist. Dat maakt hem dan ook tot een progressist en een optimist.
- De humanist is echter geen dagdromer die blind is voor de realiteit. Hij beseft ten volle dat heel wat van de ,,edele'' begrippen (zoals vrijheid, verdraagzaamheid, democratie, gelijkheid) die in de 18e eeuw zo mooi werden omschreven en geprezen, naar hun inhoud ernstig werden besmet en uitgehold. Hij blijft echter geloven in de waarde van deze termen en in de noodzaak te blijven ijveren voor de toepassing ervan.
- Het humanisme is niet voorbehouden aan een intellectuele elite. Het is zeker niet de gemakkelijkste weg om zin te geven aan het leven of oplossingen te vinden voor menselijke problemen. Maar het voortdurend beroep doen op de verbeelding en het zoeken naar evenwichtige antwoorden, maken het tot een boeiende uitdaging voor al wie begaafd is met gezond verstand, genegenheid voor de evenmens en vertrouwen in de eigen mogelijkheden en . . . bereid is de konsekwenties van zijn denken te aanvaarden.
- De humanist is iemand die in alles en iedereen eerst het positieve ziet en de mens met open hand tegemoet treedt.

Overgenomen uit een onlangs verschenen brochure van het Humanistisch Verbond in België, getiteld: ,,Humanisme, een uitdaging''.

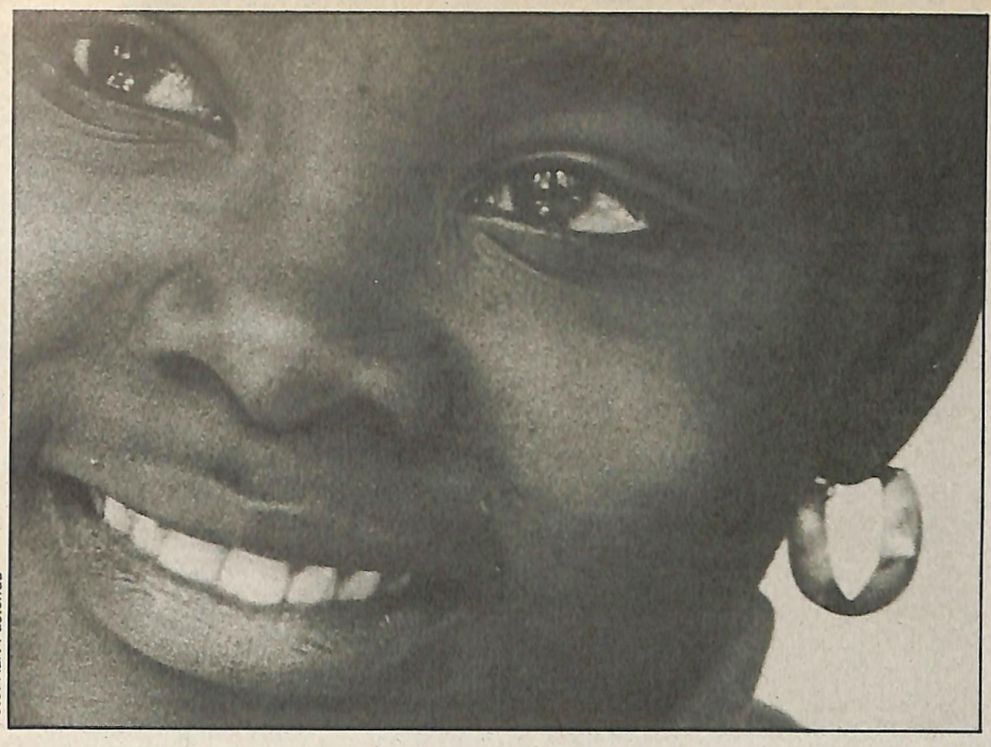

Foto: Aart Fastenau

SURINAME MON AMOUR

Ruud Jans en Rudi Kross in het voetspoor van Batavus Droogstoppel

Omdat we er nog generaties lang mee te maken zullen hebben, al was het maar omdat ruim een derde van de Surinamers naar Nederland is gevlucht, maar ook omdat ,,we'' er een paar honderd jaar kerstening, roofbouw, diefstal en korruptie hebben gebracht. Omdat ,,we'' er ondanks de meeste ontwikkelingshulp per hoofd van de bevolking ter wereld een lekke ekonomie hebben achtergelaten en omdat het multinationale bedrijfsleven er vreemde trucs heeft uitgehaald, omdat de plaatselijke elite tot voor kort het spel meespeelde. En omdat ,,we'' er niets mee opschieten ons als struisvogels te gedragen, daarom in december en januari een driedelige reportage over Suriname.
Maar ook, omdat wat er in Suriname is gebeurd een uitstekende spiegel is voor de relaties van het rijke noorden met het arme zuiden en vooral omdat het ook anders kan. En uiteindelijk om door te geven hoe dat ,,anders'' er uit zou kunnen zien.
Drie radioprogramma's in de zendtijd van het Humanistisch Verbond in samenspraak met het HIVOS, dat in deze periode zijn mensenrechten-projekt gaat afronden en met steun van de Nationale Commissie Ontwikkelingssamenwerking. Ten eerste om werkelijk begrijpen hoe het komt dat bijna een half volk zijn biezen pakt om neer te strijken in een koud land van ,,vierkante mensen met vierkante tranen'', ten tweede om te zien of in Suriname, sinds de februari-revolutie, niet alleen ,,de jongens met hun uzi's'' maar ook de fantasie aan de macht is gekomen. En of er, juist omdat dit land met nul kan beginnen, niet een toekomstperspektief te vinden is, waaraan we zélf iets kunnen bijdragen.
Nobele, utopische, idealistische, ja, zelfs humanistische uitgangspunten, die je kunnen uittillen boven de malaise van het doemdenken en de almaar dieper wordende kloof tussen arm en rijk.
Maar ook: een zwerftocht met willekeurige ontmoetingen, waaruit nog maar moet blijken of het tevoren geformuleerde beeld wel met de werkelijkheid klopt.
Eerlijk gezegd hoop ik dat het mogelijk zal blijken om in Paramaribo een paar windmolens aan het draaien te krijgen. Want dat is kleinschalig, die kunnen ze zelf maken. Dat levert over een paar jaar puur goud op, want het drukt de energierekening, die juist voor de arme landen zo troosteloos omhoogschiet. Maar ja, je moet er geweest zijn, en daarna kun je pas iets op gang brengen. Misschien bent u nu een beetje nieuwsgierig geworden. Tot 21 december dan, zondagmorgen, half tien, Hilversum twee.

Ruud Jans, eindredakteur radio HV
Rudi Kross, voorlichter van de Surinaamse regering

Deel 1: je laat je ogen voor je kijken

Sinds de februari-revolutie lijkt Suriname op weg naar echte onafhankelijkheid. Maar wat komt ervan terecht? Wat kunnen we zelf vanuit Nederland doen?

Deel 2: voorbij niets en nergens

Wie wil zien hoe grootschalige ontwikkelingshulp weinig uithaalt kan vanochtend mee naar Suriname, waar voor talloze miljoenen die spoorlijn is aangelegd, die ,,van niets naar nergens'' loopt.

Deel 3: Utopia 1990

In 1980 met nul begonnen krijgt Suriname de kans om zich te ontwikkelen tot een model voor de hele derde wereld. De multi-nationals op hun plaats gezet, de allerarmsten uit de puree.

VERBOND OP RTV

radio

NA VIJVEN EN ZESSEN
elke dinsdag 18.20-18.50 uur op Hilversum 2

ZAG JIJ VAN AGT BIJ DODEWAARD?
Zondag 7 december, 9.30–10.00 uur, Hilversum 2
Bezorgdheid wegens 35 jaar woningnood, wegens de toenemende diskriminatie van minderheden en de onveiligheid rond kerncentrales, wordt vaak met behulp van de sterke arm teruggeduwd. En je naam komt nog in de computer ook.
Repressie van de overheid noemen we dat. En de kloof tussen die overheid en de bevolking wordt ondertussen steeds breder.
Samenstelling: Piet Brinkman en Rina Spigt.

PROSTITUTIE ALS BEROEP
14 december 1980, 9.30 – 10.00 uur, Hilversum 2
Prostitutie is een beroep als ieder ander. Dat zegt de Mr. A. de Graafstichting, die zich bezighoudt met voorlichting over prostitutie.
Prostituees zouden zich moeten kunnen verzekeren tegen ziekte, arbeidsongeschiktheid en werkloosheid.
Op dit moment lijkt de weg daarvoor nog niet vrij. Er zijn morele bezwaren en bezwaren van de prostituees zelf.
Een programma van Antoinette van Brink

SURINAME MON AMOUR
Zondag 21 december, 9.30–10.00 uur, Hilversum 2
Deel 1: je laat je ogen voor je kijken

SURINAME MON AMOUR
Zondag 28 december, 9.30–10.00 uur, Hilversum 2
Deel 2: voorbij niets en nergens

SURINAME MON AMOUR
Zondag 4 januari, 9.30–10.00 uur, Hilversum 2
Deel 3: Utopia 1990

Zie nevenstaand artikel!

televisie

VIJF MINUTEN BEDENKTIJD
elke zondagavond 20.40-20.45 uur Nederland 2

IHEU CALLING

Er is weer enig nieuws van het IHEU-front, (International Humanist and Ethical Union).
Om te beginnen een heel prettig bericht uit Nederland: onze poging om de gemeenschappen van het Humanistisch Verbond voor het werk van de IHEU te interesseren heeft al ruim een dozijn positieve reakties opgeleverd. Dat wil zeggen, aanvragen voor lidmaatschap en giften. We hopen natuurlijk dat andere gemeenschappen dit goede voorbeeld zullen volgen.
Ook enige onderafdelingen van de bij de IHEU aangesloten Bund Freireligiöse Gemeinden Deutschlands (BFGP) zijn van plan om zelf lid te worden. Bert Schwarz, één van de drie voorzitters van de IHEU, heeft daar toezeggingen voor gekregen toen hij onlangs de jaarvergadering van de BFGD bijwoonde. Een letterlijk duizendkoppige menigte was naar het slot van de Keurvorst in Mainz gestroomd om ondermeer toespraken van de burgemeester en van Schwarz aan te horen, ,,omlijst door tokkelmuziek van een stelletje veertiendeeeuwse houthakkers'', volgens de beschrijving van onze IHEU-voorzitter.
In Amerika is een nieuw humanistisch tijdschrift verschenen, ,,Free Inquiry'', onder redaktie van de filosoof Paul Kurtz en een rijtje anderen, van wie de meesten oude bekenden van de IHEU zijn. Kurtz heeft ook de leiding van de uitgeverij Prometheus Books, die vooral is gespecialiseerd in humanistische publikaties (één van de boeken die voor volgend jaar op zijn programma staan is de Engelse editie van Van Praags ,,Grondslagen van Humanisme''.)
In het eerste nummer van ,,Free Inquiry'' is een ,,Secular Humanist Declaration'' opgenomen, ondertekend door ongeveer zestig wetenschapsmensen en schrijvers die vaststellen dat ,,het weer opkomen van dogmatische, autoritaire godsdiensten een bedreiging vormt voor de intellektuele vrijheid, de mensenrechten en de wetenschappelijke vooruitgang''. Dat geldt zowel voor het orthodoxe christendom, als voor konservatieve stromingen in de Islam, het nationalistische religieuze jodendom en bepaalde bijgeloven in Azië.
De New York Times wijdde een uitvoerig artikel aan deze *Declaration* die vooral ook een reaktie is op het optreden van rechtzinnige evangeliepredikers tijdens de verkiezingscampagnes van de diverse Amerikaanse presidentskandidaten. Volgens veel Amerikaanse katholieken en protestanten is het humanisme de voornaamste reden voor wat zij als het sterke zedenverval van hun land beschouwen. In zijn boek ,,Save America'' schrijft H. Edward Rowe zelfs dat de drijfkracht van het humanisme Satan is. Zo hoor je het ook eens van een ander!
,,Free Inquiry'' is een driemaandelijks tijdschrift, een abonnement kost $ 12,– per jaar en het adres is Box 5, Central Park Station, Buffalo, New York 14215, USA. (NK)

IHEU IN SEARCH OF AN EDITOR

Tenslotte een nijpende kwestie: we hebben nog steeds niemand gevonden die het redakteurschap van ,,International Humanism'' op zich wil nemen. De huidige (Amerikaanse) redakteur heeft er absoluut geen tijd meer voor en nu lopen we al een heel eind achter op ons schema, wat erg pijnlijk is tegenover onze abonnees. Wij zoeken iemand die goed Engels kent, liefst met wat journalistieke ervaring, maar die zelf niet veel hoeft te schrijven. Iemand die er plezier in heeft om uit het materiaal dat wij krijgen via allerlei publikaties van humanistische organisaties over de hele wereld, een aantrekkelijk driemaandelijks (desnoods viermaandelijks) blad samen te stellen.
Wie daar iets voor voelt, kan alle verdere inlichtingen krijgen van Ernst van Brakel, IHEU, Oudegracht 152, Utrecht, tel. 030 - 312155. Give it a chance! (NK)

ORIËNTATIE

KAMERKOMMISSIE STEUNT EIS HV UITBREIDING GV-LEGER

Met een verwijzing naar een ,,brede kommissie'' die over maksimaal een jaar moet adviseren, heeft staatssecretaris Van Lent (defensie) geweigerd vooralsnog de door het HV met klem gevraagde en broodnodige uitbreiding van het aantal GV'ers in de krijgsmacht toe te kennen. De vaste kamerkommissie voor defensie denkt daar heel anders over, dat bleek tijdens de kommissievergadering op donderdag 13 november. De kamerkommissie erkent wel degelijk de noodsituatie bij de geestelijke verzorging in de drie krijgsmachtonderdelen (zie ook Humanist dd. 15-9-80 en dd. 15-11-80). Met name de kommissieleden mevrouw Wuthrich (PvdA), de heer Waltmans (PPR) en de heer Brinkhorst (D'66) lieten in soms felle bewoordingen hun afkeuring blijken over de houding van de bewindsman.
Naar de mening van het HV en ook de kommissie biedt de uitbreiding met drie formatieplaatsen zoals de staatssecretaris eerder al heeft toegezegd, geen soelaas. Naar de mening van de kamerkommissie is dat verzoek volkomen terecht en mevrouw Wuthrich pleitte zelfs voor een uitbreiding tot 40 à 45 raadslieden.

Kommissielid Brinkhorst beschuldigde de bewindsman ervan dat hij bewust probeerde de gerechtvaardigde uitbreiding ten bate van het HV op te houden. ,,De procedure die de staatssecretaris toepast wekt de indruk van traineren. De verbazing is nog groter als je ziet hoe groot het aantal vakatures is in de Rooms-Katholieke Geestelijke Verzorging. Ik pleit ervoor dat we een deel van de vakatures overhevelen naar het Humanistisch Verbond.'' (PL)

DIE JAN DIE MAAKT ER WEER WAT VAN

De laatste keer dat Jan Blokker over het HV schreef, bleek hij er heel weinig van af te weten. Omdat we toen de hoop uitspraken dat zijn bloedeigen Volkskrant wat meer aandacht aan het humanisme zou besteden en ook hij daardoor wat beter geïnformeerd zou raken, lazen we met veel verwachting zijn laatste stukje in de VPRO-gids van 8 november j.l. Maar nee hoor.
Hij noemt het HV ,,een niet van echt te onderscheiden sekte'', en ,,als de agnostische gemeente zich steeds meer gaat profileren met voorgangers, kollektezakken, berijmde psalmen en diakenhuismannetjes – dan vind ik het tijd worden de nieuwe religie in de kiem te smoren''. En hij stelt voor onze zendtijd aan de STER te geven. Het was te voorzien.
Tot zover de VPRO-gids. Bekijken we de Volkskrant van de laatste maanden. Op 14 september presteerde deze krant het **niets** te berichten over onze kernwapenverklaring maar wèl het wereldschokkende nieuws te brengen dat de paus tegen abortus blijkt te zijn. Op 31 oktober worden wèl alle andere deelnemende organisaties aan een perskonferentie over abortus genoemd, maar niet het HV. Op 18 november wordt in een artikel op een ereplaats gemeld dat de katholieke kerk er niet zo naast zat toen zij Galileï veroordeelde. Sinds Blokker bij de Volkskrant werkt wordt nog even weinig over humanisme geschreven en wordt een redakteur geestelijk leven gehandhaafd die zich er niet voor schaamt niets van humanisme af te weten en het te negeren. (RT)

OOK HERVORMDEN TEGEN BEZIT VAN KERNWAPENS

De generale synode van de Nederlandse Hervormde Kerk heeft zich na langdurige diskussies definitief uitgesproken tegen zowel gebruik als bezit van kernwapens. En om deze beslissing ook konkreet inhoud te geven, besloot de synode bovendien dat de kernwapens eenzijdig uit Nederland moeten worden verwijderd.
In 1962 veroordeelde de hervormde synode reeds het gebruik van kernwapens, maar sinds de laatste diskussies is er een nieuwe overweging bijgekomen. Namelijk dat als massamoord verboden is, het ook niet verantwoord is je op massamoord voor te bereiden.
Nieuwe ontwikkelingen (grotere kwantiteit en kwaliteit van kernwapens, verdere verspreiding ervan, vastlopen van onderhandelingen over wapenbeheersing) hebben nu ertoe geleid ook het bezit van kernwapens af te wijzen. Met deze uitspraak komt de Hervormde Kerk langszij het Humanistisch Verbond dat zich al eerder dit jaar tegen bezit en gebruik van kernwapens uitsprak. Alleen gaat de hervormde kerk dus nog een stapje verder door hieraan de konkrete (IKV)-eis te verbinden dat om te beginnen de kernwapens uit Nederland moeten worden verwijderd. (HvH)